

Rdeči vihar

Povest iz prve indijanske vojne za Ohio — Po starih virih pripoveduje Fric Steuben

Indijanski poglavar in vojskovođa

Tam onkraj, na drugem bregu taborijo beli vojščaki. Petnajst sto bojevnikov in graničarjev. Jutri zarana se morajo odpraviti v Čilikut, da se tam združijo s četami lorda Denmora. Če jim to uspe, bo vsak nadaljni odpor Indijancev zaman.

Poglavar Kornstalk se je znova vsedel na breg in je strmel v oni žar na drugi strani reke. Molčal je, ni se ganil. Črna kača in Tekumseh sta stala nedaleč stran. Tudi onadva nista črhnila besede. Poglavar je strmel in strmel... Bukongahelas s svojimi štiri sto Lenapi prispe šele v treh dneh. To je prekasno... Po daljšem presledku se je Kornstalk dvignil, oddaljil se je za nekaj korakov od brega proti gozdu in je slišo poklicati:

— Katahekasa!

Nekaj trenutkov je poteklo in Katahekasa je stopil iz gošče z nekim drugim Indijancem. Kornstalk jima je pripovedoval, kakšne novice je prinesel Črna kača. Preden je poglavar končal, je Katahekasa že vpadel v besedo:

— Boriti se moramo!

— Da, prišlo je tako daleč. Takoj zbudite speče bojevnike in zberite čolne! Voditelji, pojdite k svojim ljudem. Borili se bomo, kakor je bilo sklenjeno pri našem zadnjem posvetu. Črna kača na desnem krilu, Tekumseh spredaj, Modri jopič na levi. Katahekasa, ti se boš peljal navzgor po reki Šavanov in boš za hrbtom napadel bele čete. Va — !

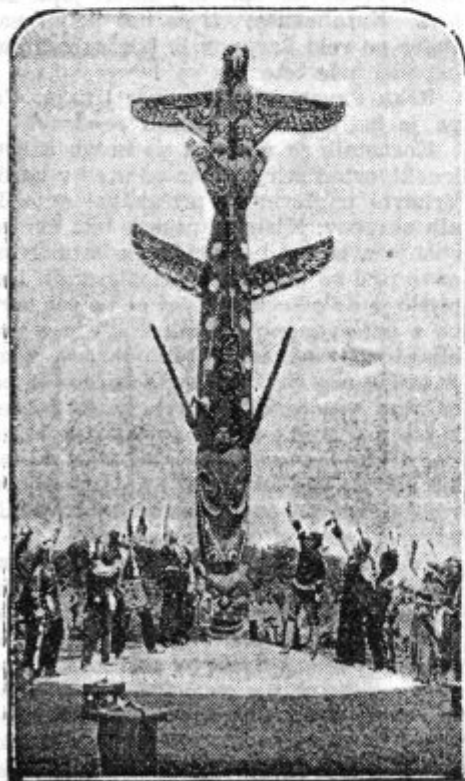
Reka Šavanov se imenuje Ohajo. Va pa je indijanski bojevniški pozdrav.

Kornstalk je nato šel po bregu zaliv k reki, ostali štirje pa so pohiteli v gozd. Vrhovni poglavar je pričakoval odločilnih ukrepov. Njegova pest je bila čvrsto stisnjena okrog bojevniškega bata. Njegove prsi so globoko zajemale zrak. Da, prišlo je do odločitve. Zdaj ne bo več borbe z uničevanjem lesenih kolib in s pobijanjem posameznih belih lovcev, zdaj je prišla ura velike bitke, s katero se bo odločila vsa vojna med belci in rdečkožci. Kornstalk je pomišljal samo še to, da so bele čete na oni strani reke za kakih 200 do 300 mož močnejše od njegove vojske. Vse to so mu natanko povedali njegovi zvesti in pogumni ogleduhi.

Toda nič ni pomagalo. Treba je poskusiti... Kornstalk je bil prepričan, da je zmaga na njegovi strani. Najprej je treba pokončati vse bele čete, ki taborijo onkraj reke. Potem bo tudi Lord Denmor, guverner vse te pokrajine, pogubljen z vso svojo glavno vojsko vred. Njegova vojska je neokretna, z njo si je lord Denmor upal nekoliko predaleč v te divje gozdove.

Da, treba je najprej pobiti vse belce — potem se bodo vsa indijanska plemena, ki se zdaj še obotavljajo, pridružila Šavanom. Rodovi Odžibve, Oto, Saks in Foks... vsi se bodo pridružili Irokezom. Prišlo je tako daleč... Divje in krčevito se je pest šavanskega poglavarja oklepal bojnega bata.

V gozdovju se je pričelo živahno gibanje. Tu je počila suha veja pod stopinjo indijanskega bojnika, tam je zavnela puška, ki je trčila ob drugo puško... Nedaleč od tod so se ob Ohaju zbirale mračne sence, ki jih je bilo v temni noči le težko razpoznati. Toda Kornstalkove bistré oči so te sence natančno razpoznale. V zalivu so že bili čolni na gladini, nesišno so drseli sem in tja in so se ustavili tik tam, kjer je prenehala mirna voda in kjer je bil izhod na odprto reko. To so bili bojniki Črne kače in mladi borci skrivnega indijanskega reda »Divjih psov«, ki jih je vodil Tekumseh. Zdaj so prišli na vrsto še možje pod poveljstvom Katahekase in pod vodstvom poglavarja Modrega jopiča. Vkrkali so se v čoln. Tiho so se zadržali na zalivski gladini, skri-

Velik indijanski totem

ti v senci košatih starih dreves, katerih krošnje in veje so visele daleč čez breg.

Štirje poveljniki so še enkrat prišli h Kornstalku. Za vrhovnim poglavarjem Kornstalkom so bili zbrani nekateri starejši Šavani in kakih trideset izkušenih mož iz rodu Vendatov. Te je hotel stari lisjak sam povesti v boj. Komu drugemu razen vrhovnega poveljnika bi se bili ti ponosni junaki le težko pokorili.

Kornstalk je čutil v sebi vročo strast, ki je plapolala tudi v vseh njegovih tisoč bojnikovih. Že štiri dni so tu ležali na preži. Sleherni dan so ga vsaj desetkrat nagovarjali, naj da povelje za napad. Zdelo se jim je, da ne bodo mogli dalje krotiti svoje maščevalnosti, bojaželjnosti in pohlepa po novih skalpih. Nihče drugi kakor on jih je še lahko zadrževal, vsakemu drugemu bi bili že davno zabrusili v obraz, da je strahopetec. Nasproti takemu junaškemu poglavarju, kakršen je bil Kornstalk, pa se niti najsrđitejši bojnik ni upal izreči kakršnegakoli očitka ali žaljivke.

Preizkušeni vrhovni poglavar je čutil, kako se njegova železna odločnost polagoma izpreminja v divjo krvoločnost. Dolgo je že krotil svojo strast. Toda šepetanje in vzdihovanje njegovih mož za njegovim hrbtom, žvižganje pušic in ječanje strun na lokih je podžigalo njegovo kri. En sam pogled proti vzhodu: naglo je minevala noč, že je zažarela jutrnja zarja, prve meglice so preprezale reko in skrivale njen tok kakor gost pajčolan: — prišla je ura odločitve.

Polglasno je rekel Kornstalk in vendar so ga z napetim sluhom čuli v nočni tišini vsi, ko je izpregovoril skoro hropeče naslednje besede:

— Bodite molčečni, moji bratje, kakor plazeči se planinski lev, preden vam Kornstalk ne da svojega znamenja. Bodite močni, borite se dobro, za vsakogar od vas je tam preko kakšen skalp. Maščevali se bomo, ker so kršili pogodbo, maščevali bomo Logana in pomorjene otroke tega rdečega volka. Maščevali bomo rop vseh naših ljudi.

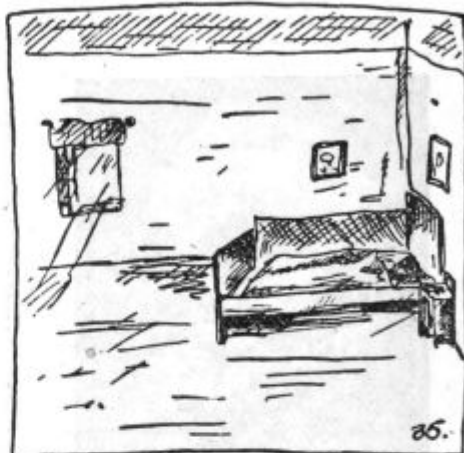
Dvignil je bojno sekuro in jo zavihtel, da se je zasadila v debelo deblo. To je bilo odločilno znamenje. Vrhovni poglavar Kornstalk je čul, kako se je tisočेरim bojnikom izvil vzdih zadoščenja. Komaj so čakali, zdaj so se jim sprostile prsi, takoj nato so drseli čolnichi bliskovito na odprto reko. (Dalje prihodnjč)

Matičkov žalosten konec

Spisal in risal Hotko D., uč. mešč. šole v Žužemberku

Za rešitev je bilo prepozno. Z nezmanjšano brzino je zavozil v kup gramoza. V loku je zletel s kolesa in obležal nezavesten. Kolo pa je ležalo zraven Matička in je bilo vse polomljeno in razdejjano.

Mati je Matička z vso ljubeznijo negovala, vendar se mu zdravje ni hotelo izboljšati. Neki dan je rekel: »Ljuba mama, to je kazen, ker sem hodil svoja pota!« In kmalu nato je izdihnil. Njegova dušica se je preselila v nebesa.

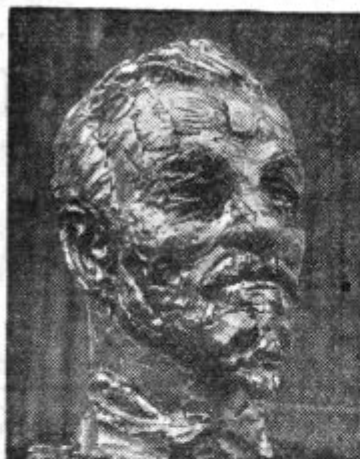
Tedaj se je pripeljal mimo trgovca Gabron z avtomobilom in zagledal nezavestnega dečka. Zdramil je Matička iz nezavesti in ga odpeljal domov. Matiček pa je neprestano šepetal: »Kje je moja ljuba mamica?«

Zalosten je bil pogreb Matička in Stanka. Skupaj sta preživela lepe in žalostne ure in skupaj so ju pokopali. Mrak je padal na sveži gomili in zvon s sosednje vasi je klical k molitvi »Ave Marija...«

France Levstik

Ob 50-letnici njegove smrti

16. novembra bo preteklo 50 let, odkar je preminul eden največjih slovenskih duševnih velikanov: France Levstik. Bil je odličen pisatelj, prav posebno je ljubil slovensko mladino, ki ji je napisal mnogo prekrasnih, še danes prav tako priljubljenih mladinskih povesti in pesmi, kakor pred davnimi desetletji. Ob 100-letnici njegovega rojstva — Levstik se je rodil 28. septembra 1831. — se ga je tudi naše »Mlado Jutro« spomnilo s posebno številko in je priobčilo takrat več njegovih povesti in pesmi.

Levstik je dolenski rojak iz istega kota, ki je dal Slovincem tudi Primoža Trubarja, prvega pisatelja in Josipa Stritarja.

V časih, ko je začel obiskovati Levstik šole, je bilo pri nas vse drugače, kakor dandanes. Tujec nam je gospodaril in France je moral še v nemške šole. Neizrečeno je bil vesel, ko je ravno takrat izšel odlok, da se bodo slovenski šolarji učili tudi po dve uri na teden materinščine. Levstik je bil med najbolj pridnimi učenci. Pesnikovati je začel kot študent četrtošolec.

Pisana je bila njegova življenska pot. Večkrat je menjal poklic.

Tudi učiteljeval je in sicer je bil

vzgojitelj sinov grofa Paceta na gradu Turnu pri Sv. Križu nad Litijo, ter pri pesniku in graščaku Vilharju na Kalcu pri Senožečah.

Levstik je bil seveda tudi neumoren društveni delavec. Spoznal je vrednost naših narodnih društev, saj so bile trdne slovenske trdnjave, ki so budile Slovence in jih vzgajale v odpornosti proti našim narodnim nasprotnikom Nemcem. Deloval je pri Dramatičnem društvu v Ljubljani, bil pa je tudi tajnik Slovenske Matice v slovenski prestolnici Ljubljani.

Omembe je vredno, da je vstopil Levstik takoj ob ustanovitvi Južnega Sokola v vrste te naše odlične narodne vojske. Na slovanskem jugu so dobili Ljubljjančani kot prvi telovadno društvo, ki ga je komaj leto dni poprej ustanovil dr. Miroslav Tyrš v Pragi. Levstika štejemo za prvega sokolskega pisatelja, saj je napisal prvi telovadni priročnik: »Nauk o telovadbi«.

Nepozaben nam ostane kot pesnik in pisatelj. Znamenit je njegov spis: »Potovanje od Litije do Čateža«. V njem nam opisuje pot od Litije pa do Čateža, prijetne dolenske vasice pod Zaplazom, kjer je daleč poznana božja pot. V potopisu razmišlja Levstik, kako in o čem naj bi pisali naši vitezi peresa. Levstikovo potovanje je postavljeno v jesenski čas na Martinovo, ko se spremeni mošt v vino. Še danes, ko je poteklo že 80 let, odkar je dajal Levstik nauke takratnim pisateljem in pesnikom, niso izgubili njegovi nasveti prav nič na veljavi.

Večen spomenik hvaležnosti si je postavil Levstik s Martinom Krpanom, dobrodušnim, jezikavnim in korajžnim kmetom, ki je reševal s svojo kobilico nemški Dunaj. — Šegava povest spravi vsakega čitatelja v dobro voljo. Polno naročje je natresel Levstik mladinskih pesmi, najlepše njegove mladinske bisere je vglasbil pred leti skladatelj Emil Adamič. Naše šole in društva, pa naši mladi pevci in pevke niso v zadregi, če hočejo s pevskimi prizori pro-

stavljati spomin zaslužnega dolenjskega rojaka. Te skladbe se dobe ceno pri Učiteljskem pevskem zboru v Ljubljani.

ni, Franciškanška ulica 5. — JUU, ali pa pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3.

Ob zaključku balkanske vojne

19. novembra 1912 so Srbi osvobodili Bitolj

Pogled na zemljevid naše države nam pove, da leži Bitolj skoro na najbolj oddaljenem kraju, če ga opazujemo iz Slovenije. Pred 25 leti so bili vsi ti kraji še pod turško oblastjo, Slovenci pa smo bili tlačani Avstrije in Dunaja.

Koncem oktobra 1912. leta se je začela balkanska vojna, sredi novembra so očistile zmagovite srbske armade, ki jih je vodil sam takratni prestolonaslednik Aleksander, že skoro vso srbsko zemljo in so vkorakale 19. novembra že v staroslavni Bitolj ob Črni reki.

Najhujše borbe so se vršile prav v okolici Bitolja. Turki so čutili, da jim bije zadnja ura v krajih, ki so jim vladali skoro 600 let, vse od zmage na Kosovem letu l. 1389.

Srbske predstraže so se približale Bitolju — potem ko so dosegle že krasne zmage na Kumanovem in v Skoplju — dne 15. novembra. Tam pa so bili Turki v trdnih položajih. Zakopi so jim bili za imenitno oporo, dočim so bile srbske čete izpostavljene vsem venšočnostim deževne jeseni. Tiste dni je bilo kakor iz škafa in Črna reka je prestopila bregove in se je razlila po vsej bitoljski ravnici. Srbski vojaki so bili često do pasu v vodi. A tudi vremenske nevšečnosti in hudi odpori Turkov niso mogli ustaviti in premagati zmagovitih srbskih oddelkov. Krvavi boji so se vršili vse nadaljnje dni 16, 17, in 18. novembra. Kasnejši dan pa je zablestel z zlatimi črkami v naši zgodovini. Turške čete, ki sta jim načelovala Zeki paša in Feti paša so se zaradi silnih napadov zrušile in turška vojska je pokazala Srbom hrbte... zbežali so proti jugu, dočim so čete vojskovodje Aleksandra vkorakale tudi v Bitolj.

Boj seveda še ni bil končan, čeprav

se je bojna sreča nasmehnula tudi ostalim srbskim zaveznikom: Črnogorcem, Bolgarom in Grkom, ki so šli pred mesecem skupno v boj proti stoletnim turškim zatiralcem. Vojni uspehi balkanskega sporazuma so presenetili ves svet, seveda pa najbolj dotlej tako močno Turčijo, ki ni niti v sanjah slutila, da se ji bliža konec vlade na Balkanu.

Premagani Turki so rotili razjarjene srbske, črnogorske, bolgarske in grške čete naj ustavijo vojno že v začetku novembra, premirje pa je bilo sklenjeno šele 3. decembra v Londonu.

Ob 25 letnici važnih dogodkov se klanjamo spominu tisočih junakov, ki so osvobodili Južno Srbijo in pomagali s tem graditi današnjo Jugoslavijo. Nedavno so bile na Kumanovem in v Skoplju velike spominske svečanosti.

Janko Polak:

Jesen

Kakor bele vile v gozdu
breze se priklanjajo;
o pomladi, o poletju
bele breze sanjajo.

Kot valovi zlatih las se
listi v brezah svetijo,
kadar sonca zlati žarki
v gozdu jih posetijo.

Veter zavihra v vrhovih,
list zaplove na zemljo...
kot ujeti bi ga hteli
vsuje se za njim jih sto...

Lepe breze, bele breze,
kmalu bodete golé...
Gole veje kot cigani
bodo pele v noč lhté...

Kakor zlato v ognju..

(Po zgodbi M. Zapoljskega Ivan Vuk)

Jože, sin perice in tovarniškega delavca, in France, sin bogatega trgovca, sta bila prijatelja.

France je bil na glasu kot dober tekač. Ali некоč se je pojavil iz sosednje četrti nov tekmeč, ki je imel tudi mnogo pristašev. Kmalu je nastal prepir, kdo izmed njiju je boljši tekač, in tako so si otroci obeh strank lepega dne skočili v lase. V tej bitki je bil France tepen, ker so bili otroci iz sosednje četrti močnejši s številom. Njegovi borci so se kmalu razbežali, in France je ostal sam na bojišču. Tedaj se je prikazal izza vogla Jože. Hitro je pregledal prizorišče in se z močnim zaletom pognal nad Francetove sovražnike. Napad je bil tako nepričakovan, da so zmagovalci prepadeni obstali. Jože se je okoristil z njihovo zmedo in hitro podrl tri izmed zmagovalcev. Francetova vojska je opazovala ta prizor, se opogumila, znova naskočila sovražnika — in pognala zmagovalce v beg.

Tega France Jožetu ni pozabil. Prijateljstvo med njima je postalo še tesnejše in globlje.

Ko je некоč učitelj v šoli pripovedoval o prijateljstvu in razlagal pomen te besede, je omenil tudi hudomušni pregovor, ki pravi: »Varuj me prijatelj, sovražnikov se bom že sam varoval!« In potlej je pripovedoval, kako je eden izmed apostolov izdal Kristusa s prijateljskim poljubom in kako je Julij Cezar padel pod bodalom svojega najljubšega prijatelja Bruta. Nazadnje je pa omenil še pregovor, ki pravi: »Kakor zlato v ognju, tako se preizkušajo tudi pravi prijatelji v nesreči...« Jože in France sta vedela, da je njuno prijateljstvo takšno, kakor pravi pregovor o zlatu v ognju.

Prišla je jesen in z njo skrb za šolo Francetovi starši so se skrbno pripravili na novo šolsko leto. Kupili so sinu novo obleko, novo čepico, nove čevlje in tudi novo torbico, ker je bila lanska že tako goljena. France nekaj dni ni mogel z doma, a njegove misli so bile neprestano na igrišču pri drugih otrocih.

»Potrpi, sinko,« ga je tolažila mama. »Zdaj se vsi otroci pripravljajo za šo-

lo. Dovolj ste se igrali!«

»Ali se Jože tudi pripravlja? Ali bo imel tudi on novo obleko?« je zaskrbelo Franceta.

»Gotovo,« je rekla mama. »Vsi starši skrbje, da bodo hodili njihovi otroci spodobno oblečeni v šolo!«

Prvi dan šole sta se prijatelja spet srečala. France je široko odprl oči in ves presenečen vprašal:

»Zakaj nisi oblekel nove obleke? In zakaj si bos?«

»Nimam nove obleke in čevljev tudi nimam,« je odgovoril Jože.

»Kako to, da jih nimaš?« je nejeverno vprašal France.

»Oče mi jih ni kupil.«

»Ali te nima oče nič rad?« je sočutno vprašal France.

Jože se je trpko nasmehnil in tiho rekel:

»O, očka me ima zelo, zelo rad. Toda denarja nima. Siromaki smo. Ves dan dela v tovarni, vendar zelo malo zasluži. Mati tudi ves dan pere, pa imamo komaj za hrano!«

Francetu je postalo hudo. Ni mu šlo v glavo, da mora biti njegov najljubši prijatelj bos in zakrpan. Spomnil se je mamine besede, da morajo biti otroci za šolo spodobno oblečeni. In premišljeval je: »Zdaj Jože še lahko hodi bos v šolo, ker še ni tako mraz. Toda kako bo pozneje? Ko bo led in sneg?« Pri tej misli ga je kar spreletelo. Ko je prišel domov, je rekel očetu:

»Očka, Jože je bil danes v šoli bos in zakrpan.«

»Nu, in kaj?« ga je pogledal oče.

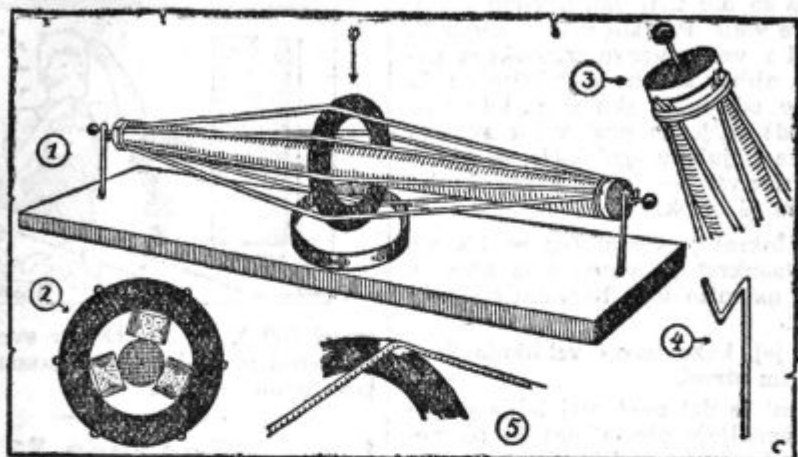
»Očka, prosim te, kupi mu obleko in čevlje!«

Oče je strogo pogledal Franceta in dejal:

»Očeta ima kakor ti. Naj mu kupi, kar potrebuje. Kaj ti hodi na misel! Saj ne morem obleči vseh ljudi na svetu!«

France je plašno pogledal očeta, potem je pogledal mater, ki je molčala. Ni mogel razumeti, zakaj se oče jezi, in kosilo mu ni šlo več v slast. Po kosilu je zbežal na cesto. Kakor mōra mu je ležala na duši skrb: kako bo mogel prijatelj pozimi hoditi v šolo? Saj vendar ne more ostati brez obleke in obutve?

Perpetuum mobile?

Ta lični mali strojček lahko hitro sestavimo in brez izdatkov. Rabimo: tanko leseno okroglo paličico, majhen železen obroček, 6 gramofonskih igel, dve igli z debelimi bunčicami, nekaj močne vrvice (zidarske) nekoliko jeklene žice, deščico za podlago in star pločevinast pokrovček.

Natančna velikost opisanih predmetov ni določena. Vendar je dobro če ima železni obroček v premeru 5–6 cm in je debel 10 mm. Okrogla paličica naj bo približno 15 mm debela in 30 cm dolga. S pomočjo treh ploščatih koščkov plutovine pritrđimo, kakor kaže slika 2 paličico v sredino železnega obročka. To napravimo tako, da leži paličica v obročku. Na vsak konec paličice natakemo obroček, ki smo ga napravili iz jeklene žice. K obročku zabijemo na vsak konec še tri gramofonske igle v enakih razdaljah. Zidarski obroček varuje paličico, da ne poskakuje ko zabijemo vanjo igle. Na vsakem koncu zabijemo v sredino paličice še iglo z debelo bunčico, ki služi za os. Slika 3 nam kaže en konec paličice. Nato položimo na strojček vrvico. Zidarsko vrvico ali vrvico, ki jo uporabljamo pri trnkah, pritrđimo z ene strani na gramofonsko iglo in jo preko železnega obročka močno nategnemo do igle na nasprotni strani, ki stoji v isti vrsti. Tako prepletamo vrvico dokler nismo z njo dospeli tja

kjer smo začeli. Tu moramo vrvico dobro zavozljati. Na obeh straneh ovijemo vrvico parkrat okrog paličice. (slika 3) Ploščice plutovine zdaj lahko odstranimo. Obroček previdno uravnamo med napeto vrvico. Iz jeklene vrvice napravimo končno še dve opori za osi (slika 4), ju pritrđimo v primerni oddaljenosti na desko in položimo vanje konca paličice. Paziti moramo na ravnotežje. Ko je vse v redu, pritrđimo napeto vrvico na vseh šestih mestih z dobrim lepilom, sinte, tikonom (slika 5), počakamo da se posuši nato pa strojček poženemo. V sredino in pod železni obroček postavimo pokrovček kake pločevinaste škatlice, jo napolnimo z vodo in z koščki lepenke dvignemo v tako višino da se obroček poglubi v vodo za kakih 6 mm. Spodnje vrvice bodo vsrkale vase vodo in se vsled tega skrčile. Skrčene vrvice povzročajo, da se obroček nekoliko dvigne kar ga spravi iz ravnotežja. Kolesce se začne vrteti in vrvica na nasprotni strani se prve zmoglijo pa se začnejo sušiti in se spet podaljšajo v prvotno dolžino. Težišče kolesčka se na ta način neprestano premika in se vrti dokler je v posodici kaj vode.

V sobi z vlažnim zrakom se bo kolesce v eni uri le malokrat zavrtelo. V suhem zraku se kolesce hitreje

Manica:**Stekleno jabolko**

Draganovi otroci, Peter, Pavel in Minkica so bili tisti dan izredno glasni in dobre volje. Pač kot vedno, kadar se je vrnil z večdnevnega trgovskega potovanja njihov skrbni in dobri očka, ki je bivšo odsotnost skušal nadoknaditi s tem, da se je na prvi večer svojega povratka z ljubimi »golobiči«, — kakor jih je nazival — igral, kakor bi bil tudi sam še otrok.

Tudi tokrat je ves srečen med svojo deco. Naenkrat pa potegne iz žepa in postavi na mizo lepo barvano stekleno jabolko.

»Jej, jej, kako lepo,« vzklikajo drug za drugim otroci.

»To mi je dal neki prijatelj,« pojasnjuje smehljaje oče. »Zdaj je pa nerodna reč tole, ko je jabolko eno, vi pa trije. Komu naj ga dam?«

Spet je zaoril splošen krik:

»Meni, meni, prosim meni!«

»Čakajte malo, no,« se otepa oče. »Jabolko naj dobi tisti, ki je najbolj priden! Mama naj govori!«

»Naj pokažejo spričevala,« veli mati, ki pravkar vstopi in postavi večerjo na mizo.

»Tako, tako,« se oglasi iz vseh treh grl in kakor bi trenil, so na mizi pred očetom tri spričevala.

Očka natakne očala. Čita vse po vrsti, sešteva, pretehtava in pokima.

»Že vidim, da ste bili vsi še zadosti pridni. Toda če na splošno preračunam, so vsa spričevala precej enaka, torej res ne vem, kdo naj dobi darilce. Nu, naj ostane nocoj tu na mizi, mi se pa še kaj pogovorimo! Kaj pa počitnice? Kam bi radi šli?«

Kdo bo pomagal ubogemu učencu?

Janezek se uči mizarstva. Gospodar mu je potisnil v roke desko in mu naročil naj z njo popravi tla ne da bi desko prežagal več ko enkrat. Janezek zmeri desko: točno meri 200 X 75 cm. Ko si je ogledal luknjo je ugotovil, da

meri 300 X 50 cm. Dober svet je zlata vreden! Kdo more pomagati nesrečnemu vajencu.

Kvadrat I.

1	2	3	4
S	L	A	P
2			
L			
3			
A			
4			
P			

1. —; 2. naravní časovni krog; 3. korralni greben v toplem morju; 4. glo-davec.

Rešitev**Janezek je prišel...**

Janezek je pretekel zadnji kos poti ena in pol krat tako hitro kakor prvi del. V dveh minutah je pretekel toliko, kolikor je drugače prehodil v treh minutah. Ker je dospel v šolo 2 minuti prepozno je trajala njegova pot 32 minut. Od teh 32 minut moramo odbiti 7 minut, ki jih je porabil za razgovor s tovarišem. Ostanek — 25 minut moramo deliti po razmerju 3—2, ki smo ga prej dobili. Nastavljamo sledečo računsko nalogo: $(25:5) \times 3 = 15$. Za prvi del poti je Janezek porabil 15 minut. Prijatelja je srečal natančno ob 8. uri in 45 minut na poti med svojim domom in šolo.

Rešitev zlogovnice

Slovani so srca svetá.